REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birourĭ de anunciurĭ:

In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppeliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.

RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Dumınecă 2 fl.* pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Dumınecă* 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 178. Brașov, Vinerĭ 11 (24) August. 1900.

Apĕrare meșteșugită.

Guvernul român a și rĕspuns la nota a doua a guvernului bulgar. In consciința causei ce o represintă el a dat celor din Sofia un rĕspuns fórte lămurit și categoric. La afirmarea primului ministru Ivancioff, că guvernul bulgar s'a purtat în tot-déuna corect, făcênd a se urmări judecătoresce tóte casurile de plângere și că în tot-déuna a făcut tot posibilul de a păstra cele mai cordiale relațiunĭ cu România, ministrul român al afacerilor străine, d-l Marghiloman, face în nota sa două constatărĭ sdrobitóre pentru atitudinea celor din Sofia.

Mai întâiŭ își esprimă părerea de rĕu, că guvernul bulgar numai așa târḑiu s'a hotărît de a începe urmărirĭ judiciare contra culpabililor, după-ce n'a făcut nimic în urma multelor întêmpinărĭ și reclamațiunĭ de mai înainte ale guvernului român. Și în casul asasinatului lui Mihăileanu, guvernul bulgar a credut de cuviință a aștepta dosarul definitiv și sentința pentru a ordona urmărirĭ judiciare în contra autorilor intelectualĭ ai asasinatului, când era elementar sĕ-o facă acésta pe basa primelor acte judecătorescĭ.

Din acésta atitudine a guvernului bulgar, nota română conchide logic, că acesta n'a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a susținé cu România cele mai bune relațiunĭ și decĭ n'a fost animat de intențiunile conciliante, de care vorbesce.

Limbagiul notei române e pe cât de demn, pe atât de obiectiv și lămurit. E vorba aicĭ de crime și delicte, fiă de orĭ ce natură, pentru a căror descoperire și pedepsire guvernul bulgar era dator, în cas de plângere, sĕ dea mână de ajutor guvernului statului vecin. Acéstă îndatorire o recunósce acum și cabinetul din Sofia, ér guvernul român, luând act de declararea sa îi ḑice: sĕ te vedem cu ce seriositate și sinceritate vei procede de aicĭ încolo!

Pusă cestiunea pe acest teren, nu va puté nimenĭ sĕ afirme, că guvernul român ar pretinde dela Bulgaria alt-ceva, decât este dator a pretinde ca guvernul unui stat de drept și de ordine, care scie sĕ se respecte șĭ sĕ facă a fi respectat.

Plângerile Bulgarilor, că Românii au dat conflictului o asprime prea mare și nejustificată, sunt și rĕmân absolut fără de nicĭ un temeiŭ. Vedem în numĕrul mai nou al ḑiarului „Neue Freie Presse“ din Viena publicată o voce a unui „bărbat de stat bulgar“, care se nisuesce a justifica aceste plângerĭ, afirmând și susținĕnd lucrurĭ, ce nu sunt adevĕrate, séu nu sunt la loc și carĭ ne revócă în memoriă cuvintele din nota română despre apĕrarea „meșteșugită.“

Spune, între altele, că posiția guvernului bulgar față cu comitetul macedonean din Sofia „este grea“. Ore posiția guvernului român în fața uneltirilor criminale ale acestui comitet pe pĕmêntul român, nu este grea? Credem, că în privința acésta domnesce deplină egalitate.

Dér — ḑice „bărbatul de stat bulgar“ — pe câtă vreme comitetul macedonean rĕmâne între marginele legalitățiĭ, pe câtă vreme caută a îmbunĕtăți sórtea Bulgarilor din Macedonia prin mijlóce legale, guvernul bulgar nu póte sĕ procédă în contra lui și sĕ lovéscă în simțul național al Bulgarilor.

Unde rĕmâne însĕ legalitatea, pe care vré sĕ se întemeieze activitatea numitului comitet, când membrii acestuia urzesc crime și organiséză comploturĭ pe teritoriul român? Aspirațiunile ḑise legale naționale bulgăresci trebue sĕ fiă bine deosebite de faptele și de propaganda criminală bulgară.

Amintitul „bărbat de stat“ simte însușĭ acésta, când își dă silința sĕ spele comitetul macedonean de tóte pĕcatele și sĕ-l desvinovățéscă în deosebĭ de orĭ-ce complicitate la asasinatul lui Mihăileanu. Afirmarea luĭ, că comitetul însușĭ nu aprobă acest asasinat. o desminte chiar organul lui Sarafoff, „Reforma“, care a făcut apologia asasinului Dimitroff. Er apucătura de a pune omorul din cestiune în spinarea unei „secte“, care u'ar avé nimic comun cu „factorii comitetului macedonean“, este prea naivă și prea bócănă.

Mai afirmă Bulgarul lui „Neue Fr. Presse“, că guvernul din Sofia ar avé în mână tóte mijlócele pentru a dovedi, că acusațiunile ridicate în Bucurescĭ n'ar fi întemeiate. Sĕ potéscă și sĕ dovedéscă — décă póte. Intr'aceea guvernul român nu va sta cu mânile în sîn și va sci sĕ-șĭ valoreze doveḑile, ce le are el. Atuncĭ se va vedé, carĭ vor fi mai tarĭ.

Póte am ḑis prea mult, că apĕrarea despre care vorbim, e meșteșugită, căcĭ prea este slabă și naivă. Din tótă espunerea „bărbatului de stat“ bulgar pare a eși numai dorința de a face mușama tótă afacerea cu complicitatea comitetului din Sofia. In acest sens se și termină articolul, când ḑice: „Sper, că furtuna va trece și că se va restabili érășĭ amiciția de mai înainte între Bulgaria și România.“

Fórte bine. Dér sĕ vedem mai întâiŭ resultatul cercetărilor din Bucurescĭ și a anchetelor judecătorescĭ, ce promite acum a-le face și guvernul bulgar; căcĭ e prea probată ḑicala străbună: *Clara pacta, boni amici!*

Nota bulgară și rĕspunsul guvernului român.

Reproducem dnpă foile oficiose române următorul comunicat al ministeriului de esterne:

Nota guvernului bulgar ḑice, că guvernul este fórte dispus a esercita urmărirĭ judiciare în contra tuturor acelora, carĭ s'ar fi făcut culpabilĭ de vre-un delict de șantagiu. In acest sens *parchetul din Sofia a fost însărcinat de a deschide o anchetă, cu tóte că nicĭ o plângere nu a fost încă adresată justiției de către victime.* D-l Ivantchof cere d-lui Mișu, ca *sĕ-i arate deslușit atât pe victime, cât și pe culpabilĭ, spre a deferi pe aceștĭ din urmă justiției.* Primul ministru arată apoi, că omorîtorul lui Cradja este fiul vice-președintelui comitetului român din Sofia și că de altmințerĭ el a fost trimes înaintea justiției.

Nota adaogă, că asasinul, care pretinde că nu are nicĭ o legătură cu comitetul macedonean, a declarat, că n'are complicĭ, că n'a premeditat crima lui și că nu a tras asupra lui Cradja, decât după-ce acest din urmă l'ar fi insultat.

D-l Ivantchof termină ḑicênd, că atrage atențiunea guvernului român asupra purtării corecte a guvernului bulgar, care *sesiséză întotdéuna parchetul în cas de plângere* și că întotdéuna a făcut tot ce i-a fost în putință spre a păstra cele mai bune relațiunĭ cu guvernul român.

Președintele consiliului adaogă, *că copiă de pe acéstă notă a fost remisă tuturor agenților streinĭ din Sofia.*

D-l *Marghiloman*, ministru al afacerilor streine, a dat ordin d-lui *Mișu* de a face, ca *imediat tóte plângerile conaționalilor noștri, cel puțin ale acelora, carĭ nu se teme de a se arăta pe față, sĕ fiă depuse, împreună cu tóte actele, ce le cunósce deja,* și *de a stărui, ca instrucția sĕ fiă cât mai seriósă și sinceră.*

Tot-odată d-l Mișu, prin o nouă notă adresată guvernului bulgar, este însărcinat sĕ declare, că *guvernul român ia act de resoluțiunea guvernului bulgar de a începe urmărirĭ judiciare în contra culpabililor, regretând, că acésta resoluțiune n'a fost luată încă de când s'au făcut de agentul nostru diplomatic alte demersurĭ, ceea-ce ar fi impiedecat, ca celelalte vexațiunĭ și nenorocirĭ sĕ se fi întêmplat.*

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Dreptul la fericire.

De I. A. Potapenko.

(Urmare.)

„Sciu“, continuă Darja Pavlovna, „că décă pe bărbatul meu l'ar deștepta cine-va, iubirea lui caldă pentru mine s'ar da pe față din nou, dér e imposibil a face acésta. Am căutat sĕ-i vorbesc de o miie de orĭ. I-am ḑis: „ce facĭ, decaḑĭ tot mai tare, devii un animal! Reculege-te, gândește-te, că ai fost student, că ai lucrat, că ai avut interese seriόse și ai dus o altă viață! Vino, sĕ mergem departe de aicĭ, sĕ ne împrospĕtăm, sĕ adunăm nouĕ impresiunĭ!“. Dér el mĕ asculta indiferent și-mĭ rĕspunse: „ce am eu de aicĭ? E tot una cum trăesce omul, décă e numai liniștit și neturburat! Pe mine nimic nu mĕ atrage, decât numai divanul“. In cele din urmă l'am lăsat, desperată, în pace, perdêndu-mĭ totă speranța. Așa a fost până ai venit domniata. Mărturisesc, că în primul moment, când te-am vĕḑut, m'am bucurat. Mĭ-am gândit: „Ce ar fi, décă d-ta póte l'ai încuraja, ca sĕ iese din praful și mucegaiul în care s'a nămolit, căcĭ e un om bun și simpatic“. Insĕ curênd, deja după prima convorbire, ce a-i avut'o cu el, vĕḑui, că nimic nu mai ajuta... Atuncĭ m'am gândit la mine, m'am gândit mult Andrei Vasilievicĭ. Sciu, că prima mea datoriă este de a-l salva. Dér acésta e cu neputință, am încercat tóte — și tóte au fost înzadar. Atuncĭ am voit sĕ mĕ salvez cel puțin pe mine.... Priveam sosirea d-tale ca singura și ultima ocasiune, ce mi-se oferea pentru acésta în viață. Sosirea d-tale și d-ta însuțĭ ai deșteptat în mine o furtună, pe care trebuia sĕ o prețuesc mult, căcĭ începusem deja a mĕ crede necapabilă de o asemenea isbucnire. Décă așĭ fi trecut cu vederea acésta ocasiune, sciu, că tótă viața mea așĭ fi rĕmas în acésta mocirlă. Póte că așĭ fi rĕmas pe loc c'un vecĭnic și mut protest în pieptul meu. Dér póte că curênd așĭ fi început și eu sĕ decad, așĭ fi căḑut până la nivoul lui și așĭ fi început sĕ duc o asemenea viață gróznică și josnică. D-ta ai fost ca și un curent de aer propĕt, ca și un vênt tare a suflat în viața nóstră. Acest vênt trebuia sĕ mĕ răpéscă cu sine. Décă acésta nu se întêmpla și așĭ fi rĕmas acolo, așĭ fi rĕmas pentru tot-déuna. Etă, de aceea m'am alăturat la d-ta așa de curagios și hotărît și póte chiar îndrăsneț. N'am decât sĕ călĕtoresc cu d-ta până la Mosca, aicĭ mĕ va încunjura viața cu pulsațiunile ei vii — acésta e de ajuns, spre a mĕ înviosa pe deplin...“

„Nu credĭ“, întrebă Andreiŭ Vasilievicĭ, „că plecarea d-tale fără de veste îl va atinge dureros?“

Ea rîse încet și prin rîsul ei se amesteca un sarcasm amar.

„Acésta ar fi pentru el o norocire“! esclamă ea. „Da, o mare fericire! De l'ar atinge numai fórte de aprópe, de l'ar vulnera adênc — atuncĭ el cel puțin va fi conturbat în trândăvia lui! Tocmai acésta o sperez! Așĭ voi ca el, sĕ se pună îndată în mișcare, sĕ alerge la Mosova după mine, și nu-mĭ pasă sĕ mĕ bată chiar... O, de ar veni numai! Acolo l'ar răpi de sigur vêltórea vieții și acésta n'ar rĕmâné fără urmărĭ...“

„Și credĭ, că acésta s'ar puté întêmpla?“

„Durere, nu! Trândăvia, sufletésca trândăviă l'a covârșit, și plecarea mea, fuga mea nu i va escita nicĭ măcar mirarea. El va face semn cu mâna și va ḑice: „Nu-mĭ pasă!“ Căcĭ va fi prea leneș, spre a se irita și a întreprinde ceva!... Afară póte décă nu se va întîmpla o minune, așa însĕ — nu. Cât timp vom zăbovi la acéstă stațiune?“

„Cred, că vre-o cincĭ minute!“

„Vino afară. Voiŭ sĕ-i adresez o telegramă... Acésta trebue sĕ o fac negreșit. Și încă în terminĭ cât sĕ póte de tarĭ, fórte la înțeles..“

Merseră la biroul telegrafic. Darja Pavlovna scrise cu scrierea ei originală și energică: „Am fugit de mórtea morală. Vină-țĭ și tu în fire. Sunt în Mosova. — Darja“.

„Acum“, ḑise ea, după ce ambii se aședară érășĭ în vagon și trenul porni mai departe, „vei voi sĕ sci ce țintă am, ce

D-l Mişu este însărcinat sĕ rĕspundă, *că speră, că instrucţia va fi seriosă şi că guvernul bulgar îi va înlesni mijlócele de a fi pus în curent cu instrucţia, cu atât mai mult, cu cât mai tóte victimele sunt încă impresionate de groza, ce o inspiră comitetul macedonean şi că ele nu vor vorbi decât, décă s'ar simţi apĕrate în instanţă, în mod cât se póte de eficace.*

D-l Mişu mai este însărcinat a rĕspunde la partea notei prin care d-l Ivantchof îl asigură, că a făcut întotdéuna ce a putut pentru a păstra relaţiunile cele mai cordiale cu România. *că el nu póte fi de aceeaşĭ părere şi că regretă de a fi nevoit a aprecia atitudinea guvernului bulgar într'un mod cu totul altul.* Agentul nostru diplomatic reamintesce d-lui Preşedinte al consiliului de *nenumĕratele întêmpinărĭ şi reclamaţiunĭ ale guvernului român* şi casul, ce a făcut guvernul bulgar de ele. O dovadă mai mult despre acésta ne dă guvernul Princiar, când crede de cuviinţă a aştepta dosarul definitiv şi sentinţa pentru a ordona urmărirĭ judiciare în contra autorilor intelectualĭ ai asasinatului lui Ştefan Mihăileanu, *când ar fi fost elementar, décă într'adevĕr guvernul bulgar ar fi fost animat de intenţiunile conciliante de care vorbesce*, ca, pe basa primelor acte judecătorescĭ, carĭ stabilesc în mod lămurit complicitatea membrilor Comitetului macedonean cu acei din Bucurescĭ, *sĕ ordone urmărirea culpabililor*, autorităţile bulgare dând astfel concursul lor autorităţilor române. *Guvernul din Bucurescĭ ar fi fost astfel în mĕsură de a semnala celui din Sofia numele funcţionarilor şi al militarilor denunţaţĭ de cătrâ preveniţĭ şi demascaţĭ* chiar prin hârtiile, ce s'au găsit, şi carĭ au luat parte la aceste acte criminale şi carĭ continuă chiar acum a încerca sĕ paraliseze mersul instrucţiunei.

In privinţa declaraţiunilor omorîtorului lui Cradja, d-l Mişu ḑice, că ele constituesc planul unei *apĕrări meşteşugite* de pe acum.

Acéstă notă *a fost comunicată tuturor representanţilor streinĭ din Sofia.*

Instrucţia asasinatului.

O descoperire interesantă:

Pe lista celor puşĭ sĕ fiă espulsaţĭ, se află şi Bulgarul Nicolae Bogdanoff, dis Hagiu, recunoscut revoluţionar bulgar. Decretul de expulsare sosise, şi atuncĭ şeful siguranţei îl mai luă odată la cercetare, făgăduindu-i, că i-se va face mai multe înlesnirĭ.

Bogdanoff a mărturisit, că era în relaţii cu băcanul Spiru Alexoff şi că de-asemenĭ fusese în relaţii cu Trifanov şi cu acei, carĭ au comis omorul lui Fitovsky. El a mai spus, că dênsul a înlesnit uciderea lui Fitovsky. Tot acest Bogdanoff a fost înlesnit şi uciderea nefericitului Mihăileanu. Dênsul s'a întêlnit cu Marcu Bosniacu, care e espulsat, în cafeneaua din calea Rahovei Nr. 5. Marcu i-a recomandant pe Dumitroff şi acolo ei au hotărît, ca Bogdanoff sĕ-i arate lui Dumitroff pe Stefan Mihăileanu. In adevĕr, Bogdanoff a arătat pe Mihăileanu, şi de atuncĭ Dumitroff l'a urmărit de mai multe orĭ spre a-l ucide, până-ce în sfîrşit a ajuns la îndeplinirea odiósei crime.

*

D-l prim-procuror Miclescu şi d-l judecător de instrucţiă Florescu au făcut alaltă-erĭ după amédĭ mai multe descinderĭ la câţĭ-va Bulgarĭ.

D-nii Miclescu şi Florescu erau însoţiţĭ de Trifanoff — complicele în asasinatul din Ceauş-Radu — care pentru circumstanţă fusese îmbrăcat elegant, pentru a nu fi recunoscut.

*

D-l prim-procuror Miclescu, d-l jude de instrucţiă Florescu şi şeful siguranţei au făcut o descindere la bragagiul Ivan Cristea din calea Dudeştĭ, 105. Aci au fost arestaţii Bulgarii: Ivan Cristea şi Lazăr Gheorghe. S'a dovedit. că aceştĭ Bulgarĭ erau în relaţiă cu comitetul secret din Bucurescĭ, precum şi cu comitetul dela Sofia. La ei s'au găsit numĕróse scrisorĭ, carĭ au fost secvestrate.

O altă descindere s'a făcut şi la băcanul Ivanciu Simionescu din strada Popa Tatu 70. Acest Bulgar a fost şi el arestat.

Vocĭ asupra conflictului cu Bulgaria.

Ḑiarul *„Le Temps“* primesce următórea telegramă:

„Rusia a fost informată de cătră guvernul român, — după puterile triplei alianţe şi Turcia şi înaintea Engliterei şi a Franciei — asupra agitaţiilor comitetului revoluţionar macedo-bulgar din Sofia, atât în România, cât şi în Bulgaria, şi *pare hotărîtă a interveni pe lângă guvernul bulgar* pentru a aplana, conform înţelegerei sale cu Austro-Ungaria din 1897, conflictul, ce s'a ivit între cele două sate şi a împedeca repetarea unui asemenea conflict ca primejdios pentru *status quo* în Balcanĭ“.

Apoi „Le Temps“ vorbesce de arestările şi espulsările făcute în România şi reproduce desminţirea „Epocei“ în ceea-ce privesce svonurile de mobilisărĭ de armată.

*

Ḑiarul *„Münchener Allg. Zeitung“* publică un lung articul în acéstă cestiune, pe care îl sfîrşesce astfel:

„Acum principele Ferdinand şi ţéra sa se află negreşit într'o situaţiă penibilă. Plângerea la Pórtă şi la marile puterĭ însémnă pentru Bulgaria în casul de faţă o *înjosire* de care ea singură e de vină şi care póte avé urmărĭ şi mai rele, *décă guvernul bulgar nu va satisface dreptele cererĭ ale României.*

„Trebue sĕ recunóscem, că intervenţia guvernului din Bucurescĭ a fost făcută în *mod liniştit, cumpătat* şi *demn.* In ea nu se află nimic provocător séu blesant. Acésta o va recunósce Pórta, precum o vor recunósce şi marile puterĭ garante, *din carĭ în primul loc Austro-Ungaria şi Rusia, carĭ sunt interesate mai de aprópe... România nu póte ceda din pretenţiunile sale faţă de Bulgaria,* căcĭ ele sunt pe cât de *drepte*, pe atât de corespunḑĕtóre menţinerei păcii în Balcanĭ. *Bulgaria trebue sĕ înceteze odată a fi un element de nelinişte şi de ameninţare a acestei păcĭ*“.

*

„Kronstädter Tageblatt“, din loc, scriind despre meetingul de protestare din capitala română, reproduce după fóia jidano-germană *„Rumänischer Lloyd“*, ce apare în Bucurescĭ, un resumat tendenţios al cuvêntărilor ţinute la amintitul meeting, care resumat se încheie cu următórele observărĭ:

„Tótă afacerea asasinării lui Mihăileanu e prea tare umflată şi pentru fărădelegile câtorva conjuraţĭ se face responsabil întregul popor bulgar şi guvernul sĕu, care, privind lucrul liniştit, nu pare nicĭdecum aşa de compromis, cum susţin foile române.

„Deşi nu contestăm îndreptăţirea (sic) guvernului român de a procede energic contra urzitorilor asasinatului şi de a întrebuinţa tóte mijlócele pentru împedecarea unor asemenia crime, trebue sĕ combateze totuşĭ cu hotărîre huiduirea Bulgarilor, ce s'a înaugurat acuma sistematic, care nu e, decât un eflux devenit cronic al urei contra streinilor, şi are numai scopul de a face ca Bulgarilor numĕroşĭ, cunoscuţĭ ca muncitorĭ trezvĭ, economĭ şi diligenţĭ şi în calitatea acésta *deveniţĭ incomoḑĭ Românilor*, sĕ li-se *amărască traiul în România. Şi acest Boxerism european are loc mai puţin într'un stat, căruia îi place aşa de mult a se gera ca „farul luminos al Balcanului“ şi ca „Belgia Orientului“.*

Nu se vede apriat, décă aceste maliţióse observărĭ, carĭ, pe lângă veninul ce-l conţin, denotă o absolută necunoscinţă a situaţiunii create de asasinarea lui Mihăileanu în România, sunt reproduse din „Rum. Lloyd“, orĭ sunt productul vr'unei pene jidano-germane, care s'a rĕtăcit pe la redacţia dela „Kronst. Tageblatt“. Décă a scris aşa „Rumänischer Lloyd“, atuncĭ e de admirat îndrăsnéla acestei foi din Bucurescĭ de a face „Boxerĭ europenĭ“ pe cei ce dau ospitalitate veneticilor, carĭ mânjesc colónele acestei foi cu asemenĭ insinuărĭ mişelescĭ.

Nu esistă nicĭ un fel de gónă în România, nicĭ în contra Bulgarilor, nicĭ chiar în contra Evreilor, cu atât mai puţin în contra Germanilor şi a Saşilor, carĭ asemenea trăesc pe pămêntul binecuvêntat al României în numĕr mare. Ceea-ce numesce scriitorul nechibzuit şi pătimaş al rêndurilor de mai sus „huiduire“, nu este decât *legitima apĕrare a Românilor faţă cu criminalele uneltirĭ ale veneticilor strĕinĭ, carĭ abusézà de larga libertate şi ospitalitate, ce li-o dă ţera.*

Acésta ar trebui sĕ o scie şi „Kronst. Tageblatt“ şi sĕ fiă mai băgător de sémă acest organ săsesc în reproducerea séu în inserarea unor astfel de comentarii maliţióse la adresa Românilor, mai ales când, ca şi acuma, publică în acelaşĭ numĕr articuli, carĭ atestézà libertatea şi ospitalitatea nemărginită, de care se bucură Saşii evanghelicĭ în capitala română!

Cronică externă.

Sórtea Transvaalienilor este fórte crudă. Mareşalul *Roberts* îşĭ esercită puterea, c'o neîndurare draconică. Nu de mult el a făcut sĕ fiă espulsaţĭ din căminele lor 1000 de femei şi copii. In urma acésta în Olanda s'a pornit o mare mişcare, cu scop de-a solicita scutul împĕratului Wilhelm pentru nenorociţii Transvaalienĭ. Bărbaţĭ distinşĭ olandesĭ au adresat împĕratului german un apel, rugându-l sĕ vină în ajutorul Burilor şi sĕ mijlocéscă pacea. Puţine speranţe sunt însĕ, ca împĕratul sĕ priméscă a interveni.

Revoluţia din Albania cresce şi se estinde în mod neliniştitor, aşa că armata turcéscă a trebuit sĕ întrevină. Intre revoltaţĭ şi trupe s'a dat o luptă lângă Gruşin. Lupta a fost crâncenă şi în ambele părţĭ au căḑut mulţĭ morţĭ şi răniţĭ. Din partea Turcilor au căḑut 18 ómenĭ. Din Salonic s'au trimis 20 batalióne, carĭ au plecat în pas gimnastic cătră localitatea, unde e revoluţia. Şeful revoluţionarilor este cunoscutul *Muley Zeka.* El a umblat şi prin România.

Principele Bulgariei la împĕratul Germaniei. O telegramă din Wilhelmshöhe anunţă, că principele Ferdinand al Bulgariei a sosit acolo şi a luat parte la un dejun dat de părechia imperială germană.

„Casă Naţională“ în Cernăuţĭ.

Cetitorilor noştri le este cunoscut, că Românii din Bucovina, întruniţĭ sub aripele harnicei lor „Societăţĭ pentru cultura şi literatura română“, numai de curênd prin jertfele şi însufleţirea lor naţională şi prin lucrarea comună a tuturor au înfiintat în scurt timp un internat în Cernăuţĭ, în care se ocrotesc sute de băeţĭ românĭ şi aduce nepreţuite folóse şi uşurinţă întregului popor român bucovinean.

Cu aceeaşĭ însufleţire au luat acum Românii bucovinenĭ o nouă iniţiativă. Vĕḑêndu-se atât de strîmtoraţĭ şi simţind trebuinţa de a-şĭ forma un punct comun de concentrare, ei, grupaţĭ sub aripele aceleeaşĭ societăţĭ, au hotărît a-şi înfiinţa o *Casă naţională*, care sĕ formeze punctul de întrunire al tuturor societăţilor române din Cernăuţĭ şi sĕ fiă un centru de cultură naţională pentru toţĭ Românii din Bucovina.

Animaţĭ şi încurajaţĭ de succesul, ce l'au avut cu înfiinţarea marelui şi frumosului internat, Românii bucovinenĭ s'au apucat acum cu aceeaşĭ însufleţire sĕ-şĭ facă şi *Casa naţională*; ba ce-i mai mult, ei au şi cumpărat o mare clădire la cel mai de frunte loc din piaţa Cernăuţilor, unde va avé sĕ fiă „Casa naţională“.

Acum comitetul amintitei Societăţĭ a distribuit apelurĭ, carĭ nu ne îndoim, că vor găsi rĕsunet nu numai în inimile Bucovinenilor, ci şi ale multor bărbaţĭ generoşĭ ai noştri din tóte părţile. In atenţiunea binevoitóre a acestora recomandăm cu tótă căldura apelul, ce ni-s'a trimis şi nouĕ şi care este următorul:

Fraţilor Românĭ!

Piedeca principală în desvoltarea nóstră naţională culturală este regretabila împrejurare, că la noi Românii bucovinenĭ, viaţa socială este aprópe de tot influinţată de mediul social strĕin.

Acéstă împrejurare este ultima şi adevĕrata causă a unui fel de amorţélă a vieţii naţionale.

E notoric faptul cât de greu este la noi a pune la cale orĭ şi ce înţelegere. Şi de ce? Pentru-că noi între-olaltă adĭ ne cunóscem prea puţin séu de fel.

Resultatul acestei stărĭ este, că orĭ-ce întreprindere naţional-culturală din partea nóstră se manifestézà greoiu şi sufere adese de lipsa entusiasmului unitar.

Acéstă scădere róde necontenit la rădăcina desvoltării nóstre naţionale şi însémnă necontestabil un pericol eminent pentru esistenţa nóstră naţională.

Necesitate imperiósă este decĭ centralisarea perfectă a vieţii nóstre sociale în jurul unui focar.

Acest focar naţional-cultural va fi ***„Casa naţională“*** !

In „Casa naţională“ se vor concentra tóte societăţile şi instituţiunile române din capitală şi orĭ-ce întreprindere naţională va afla aicĭ căpătâiu sigur şi corespunḑĕtor.

„Casa naţională“ va fi terenul, pe care se va întêlni întréga societate română.

---

voiŭ face în Mosova, carĭ sunt planurile mele. Dér însuţĭ vei trebui sĕ-ţĭ ḑicĭ, că n'am planurĭ şi că nicĭ nu pot avé. De ocamdată m'am salvat numai, şi nimic mai mult. In capitala guvernamentului trăesce mama şi sora mea, n'am călĕtorit însĕ acolo, fiind-că mai întâiŭ e prea aprópe de Cioplino şi fiind-că viaţa acolo e tot numai viaţa aparentă a unui jumĕtate mort. Trebue însĕ, după ce am trăit patru anĭ într'un cimiter, sĕ cunosc éraşĭ viaţa sănĕtósă adevĕrată. Ce voiŭ face în Moscva? Ei bine, sunt sănĕtósă: am mânĭ, picióre, ochĭ, un cap limpede, sĕ nu-mĭ pot afla lucru? N'ai lipsă, de esemplu, de o copistă?“

„In adevĕr!“ rĕspunse Curtanov surîdênd. „Trebue sĕ las sĕ se copieze imediat disertaţia mea!“....

„Veḑĭ aşadér... Décă însĕ nu voiŭ căpĕta ocupaţiune ca copistă, voiŭ căpĕta lucru desigur ca servitóre séu spălătorésă — sciu sĕ calc rufe de minune“.

Curtanov se uità la ea şi nu se puté sătura, vĕḑênd energia, ce se reflecta din ochiĭ ei. Din tóte vedea, că ea se hotărîse nestrămutat de a face tot ce ḑice şi că nu se va înspăimênta de nicĭ o piedecă.

„Da,“ observà el, „cu energia şi cu hotărîrea d-tale nimenĭ nu póte sĕ degenereze. Astfel de ómenĭ nu pier!...“

„Nicĭ nu mĕ tem de loc de acésta! In adevĕr nu!“ esclamà ea. „Şi nicĭ, că cer mult: voesc numai sĕ simt, că trăesc cu consciinţă, asta-i tot! Cumcă ceia de colo însĕ mor cu consciinţă, veḑĭ, acésta-i înfricoşat!...“

„Da, înfricoşat, înfricoşat!“ repetà Curtanov. „Ai dreptate!“

„Aşadér aprobĭ ceea ce am făcut, Andrei Vasilievicĭ?!“

„Nu puteai face altfel, Darja Pavlovna!“.

Ea îi întinse amêndouĕ mânile.

„Décă în Moscva toţĭ ómenii sunt aşa de bunĭ, ca d-ta, atuncĭ e de trăit acolo!“ ḑise ea emoţionată.

„Nu toţĭ, Darja Pavlovna, nu toţĭ.... Dér totuşĭ se póte trăi acolo destul de bine!“ rĕspunse el, stringêndu-i mânile.

(Va urma.)

„Casa națională“ va fi locul, unde se vor petrece aranjările sociale, unde se vor ține conferențe scientifice, literare, se vor da concerte și representații teatrale, de unde vor purcede tóte întreprinderile național-române.

Efectele centralisării întregei nóstre vieți sociale vor fi cele mai salutare.

In casa națională se vor apropia, se vor întruni și cunósce reciproc tóte păturile sociale române. Din acésta va urma între noi acea firéscă asimilare în vederi, simțiri și nisuințe, care o observăm la alte popóre și care formézá o organisație puternică și unitară.

Recunoscênd acest adevĕr „Societatea pentru cultura și literatura română din Bucovina“ a hotărît unanim în adunările generale, ținute în 2 Iulie 1899 și 24 Iunie 1900, a ridica cât de curênd „Casa națională“.

Fraților Români! Tuturor Vĕ este cunoscută situația grea, prin care are sĕ străbată mult încercatul nostru popor.

Grăbiți cu toții, mic și mare, și sacrificați obolul vostru pe altarul națiunii.

Progresul cere sacrificii și scopul rîvnit de noi merită sĕ fie din rĕsputeri sprijinit!

Alte popóre au recunoscut la timp absoluta necesitate de asemene centre național-culturale și le-au și ridicat deja.

Fraților Români! Nici noi sĕ nu rĕmânem în urmă!

Tótă suflarea românéscă sĕ se facă cel mai aprig agitator pentru realisarea acestei întreprinderi și isbânda trebue sĕ fie a nóstră!

Ofertele marinimóse sĕ se adreseze la cassarul „Societății pentru cultura și literatura română din Bucovina“ d-l profesor *Dr. Vasile Gaina*, Cernăuți Strada Iosif Nr. 5.

Comitetul „Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina“.

Cernăuți, în Iunie 1900.

Presidentul:
Dionisie cav. de Bejan,
consiler consistorial.

Vice-presidentul: *Dr. Alex. bar. Hormuzachi*,

Secretarul: *Lazar Vicol*, prof. gimn.

Membri:

Balan Grigorie, director la tabula țĕrii, *Balmoș Iancu*, secr. la dir. căilor ferate, *Găina Vasile Dr.*, prof. de univ., *Hostiuc Constantin Dr.*, *Isopescul Emilian*, secretar de trib., *Lupu Floarea Dr.*, consilier de trib., *Pridie Atanasie*, consil. de trib., *Popovici Const.*, prof. de univ., *Procopovici Eudoxie Dr.*, medic la spit. țĕrii, *Procopovici Ioan*, protopresv.-staurofor. *Sbiera Radu*, prof. gimnasial, *Tarnavschi Teodor Dr.*, prof. de univ. *Teleaga Gavril*, spiritual, *Voiutschi Emilian Dr.*, prof. de univ.

SCIRILE ḌILEI.

10 (23) August.

Suveranii României, după cum am semnalat și eri, vor pleca pe la finele acestei luni în strĕinătate. „Correspondenz Bureau“ află din sorginte autorisată, că Majestățile Lor Regele și Regina României vor sosi la 15 (28) August în Viena. Majestățile Lor vor păstra incognito și vor descinde la otel. M. S. Regina se va duce direct la Neuwied, pe când M. S. Regele va merge a doua ḍi după sosirea sa, ca sĕ facă o visită M. S. Impĕratului Franciso Iosif la Ischl.

„Érăși o corónă ungară batjocurită“. Fóia partidei poporale „Alkotmany“ aduce scirea, că în *Qnod*, comit. Borșod, s'a întêmplat în 18 Aug. următorul fapt: Pe sinagoga jidovéscă din Qnod se arborase din incidentul ḍilei de 18 August un steag tricolor maghiar în mijloc avênd coróna Ungariei. De-asupra corónei însĕ nu era *crucea*, ci o *stea* — simbolul judaismului. Primăria a tras la rĕspundere pe rabin, întrebându-l, cum vine stéua în locul crucii, rabinul însĕ *n'a vrut sĕ dea nici o lămurire*, Atunci primarul a dat ordin, ca stindardul sĕ fiă înlocuit cu altul. — „Alkotmany“ face următórea potrivită observare: Nu este rușine și batjocură, că o astfel de mișeliă pot comite cazarii (Jidovii) în contra crucei și a corónei în mijlocul sĕrbărilor jubilare?

D-l Aron Densușianu, profesor universitar în Iași, se află — după cum scrie „Evenimentul“ — grav bolnav, așa că starea distinsului profesor inspiră seriόse îngrijiri. — Ii dorim din suflet grabnică și deplină însănĕtoșare.

Țarul la manevrele francese. Din Paris se vestesce, că Țarul Rusiei ar merge la revista, ce se va face în 20 Septemvrie, când se vor termina manevrele, ce se vor face în împrejurimile orașului Chartres.

Renta română în strĕinătate. Odată cu simțitórea îmbunĕtățire a situației tesaurului Statului — scrie „Epoca“ — se constată cu bucuriă și o simțitóre urcare a rentei nóstre în strĕinătate. La Paris, renta nóstră de 5 la sută, care acum o lună scăḍuse la 82 suta, acum se află la 89 suta, și cu ferma tendință spre urcare. La Berlin s'a urcat la 88 suta. Lumea financiară din strĕinătate arată ér o încredere din ce în ce mai mare în financele statului român.

Un rar eveniment familiar. In familia d-lui primar al Hunedórei *George Dănilă* s'a sĕvîrșit în 18 August n. c. de-odată logodna a două surori, anume d-ra *Ana Dănilă* cu d-l *Nicolau Macrea* comptabil, și sora sa d-ra *Victoria Dănilă* cu d-l Vasile C. *Osvadă*.

Cununiă. D-l *Alesandru A. Moldovan*, absolvent de teologiă, și d-ra *Paulina Chereteș* se vor cununa în 28 August n. c. la 5 óre p. m. în biserica română gr. c. din V.-Sântióna.

Reforma ortografiei francese. Ḍilele acestea s'a adus din partea celui mai înalt consiliu al instrucțiunei publice frances o hotărîre de mare importanță. E vorba de simplificarea ortografiei francese. *Clairin*, la provocarea consiliului, a lucrat un proiect lung, în care arată greutățile aprópe de neînvins, cu cari are a-se lupta tinerimea școlară din causa subtilităților ortografiei francese. Ḍice, că în limba francesă se află fórte multe cuvinte și espresiuni, despre a căror corectă ortografiă stau la îndoélă chiar și scriitorii cei mari, ba înși-și distinșii scriitori din secolul al XVII-lea și XVIII-lea, cari mai bine ca toți erau pĕtrunși în spiritul limbei francese, pretindeau o schimbare a ortografiei. Clairin face conclusia, că *ortografia trebue simplificată* și tinerimea nu trebue sĕ mai fiă torturată cu învĕțarea unor lucruri, cari fórte puțin se unesc cu spiritul limbei francese. Consiliul a primit unanim propunerea lui Clairin și imediat l'a autorisat cu elaborarea unei gramatice nouĕ, care va arăta în deplină lumină sistemul de simplificare al lui Clairin. Acéstă gramatică va fi întrodusă în școlele statului frances încă în anul viitor.

Arestarea unui anarchist. In *Fiume* a fost arestat alaltăeri un anarchist frances, anume Joseph *Sagnac*, pe brațele căruia erau tatuate inscripții anarchiste și care avea un pașaport falsificat.

Mohamedani emigranți. Sciri din *Serajevo*, capitala Bosniei, spun, că ḍilele trecute au emigrat din Bosnia și Herțegovina o mulțime de Mohamedani, mergênd în Croația și Serbia.

Evreii emigranți și Canada. „Francfurter Zeitung“ comunică, că guvernul din Canada a luat o serie de mĕsuri severe pentru a împiedeca întrarea în grupe a Evreilor, ce emigrézá din România. După stăruințele diferitelor societăți filantropice din Montreal, s'a încuviințat la 350 Evrei întrarea în Canada, însé cu condițiune, ca sĕ se ocupe de munca câmpului, și nici-decum sĕ se stabilésca în orașe, unde deja numĕrul lucrătorilor e prea mare.

Un nou transport de cai la Transvaal. Din Fiume se scrie, că acolo a sosit alaltăeri vaporul engles „Suffolk“, care în timpul cel mai scurt va transporta din nou pe câmpul de rĕsboiŭ sud-african o miie de cai. O sĕ le prindă bine — Burilor.

Principele Bulgariei — conducĕtor de locomotive. Principele Bulgariei este un pasionat conducĕtor de locomotive. Cu vre-o două luni înainte, când a călĕtorit pe linia Salzburg-München, el a condus trenul accelerat. Conducĕtorului locomotivei i-a dat 60 de mărci, ér fochistului 30 pentru-că i-au permis sĕ conducă el trenul. Ministeriul căilor ferate bavareze însĕ altcum a înțeles lucrul. O telegramă din München anunță, că ministeriul căilor ferate bavareze a luat la rĕspundere pe conducĕtorul de locomotive și pe fochist, pentru-că au cedat prințului dreptul de-a conduce locomotiva. Li-a ordonat sĕ reîntórcă prințului cele 60 și 30 de mărci. Ministeriul căilor ferate și-a mai esprimat dorința, ca guvernul bavarez sĕ-i facă cunoscut principelui Ferdinand, că a comis un lucru neiertat, când a luat asupră-și conducerea trenului accelerat din cestiune.

Concert. Musica orășenéscă va cânta Dumineca în 26 Aug. n. la otel „Pomul verde“. In programă se vor afla și câte-va piese nouĕ, între cari una românéscă: „Florile câmpului“, fantasiă de Dinicu.

Rĕsboiŭ în China.

Cum a fost ocupat Pekingul.

Ḍile întregi a durat o luptă turbată între Chinesi și trupele aliate nu numai în jurul, ci și în interiorul Pekingului. După-ce au întrat în Peking, aliații au început sĕ bombardeze palatul imperial, unde s'au retras Chinesii și în interiorul căruia strein n'a întrat până acum. Armata internațională, deși a întêmpinat o mare resistență, a întrat totuși și aici. Cel puțin așa semnalézá telegramele din urmă. Étă cum istorisesce „*New-York Herald*“ ocuparea Pekingului:

„Clădirile ambasadelor — deși principele *Ceng* a oprit sub pedépsa de mórte de a mai fi atacate — au fost bombardate din nou cu mare violență în 13 August. In 14 Aug., când se crepa de ḍiuă, trupele rusesci au pătruns prin pórta ostică în Peking, însĕ prin pórta a dóua n'au putut strĕbate. Europenii închiși în clădirile ambasadelor, nici n'aveau ideiă, că armata de salvare s'a apropiat așa de mult. In sfîrșit pe la 2 óre d. a. trupele au ajuns în apropierea ambasadelor, fiind întêmpinate cu strigări de „ura“. Tot atunci trupele englese au pătruns în oraș prin aceeași pórtă, după-ce mai întâiŭ *au măcelărit garda*. Telegrama nu comunică lista Europenilor căḍuți și răniți în decursul asediului. Ea spune numai, că pierderile aliaților sunt de: *67 morți și 121 răniți*. Trupelor japonese li-au revenit problema cea mai grea. Ele au asediat așa numita pórtă nordică și s'au luptat de diminéța până la mieḍul nopții, până când în fine la ora 1 din nópte li-au succes a cuceri pórta. Ambasadorii salvați spun, că în ultimele 11 ḍile Chinesii au aruncat 2000 de granate asupra clădirilor legațiunilor“.

Vinovăția guvernului chines.

Ministrul Statelor Unite la Peking, *Conger* anunță, că în ajunul întrării aliaților, *Chinesii au voit sĕ masacreze pe ambasadori și pe ceilalți strĕini*. Prințul Ceng dĕduse ordin, sub pedépsa de mórte, sĕ înceteze focul în contra strĕinilor, dér aceștia ar fi pierit totuși, décă n'ar fi sosit trupele aliate. Conger asigură, că *tótă mișcarea în contra strĕinilor a fost organisată de guvernul chines*. Boxerii nu erau, decât un pretext. Ei n'aveau de loc tunuri.

Fuga împĕrătesei.

In fine se confirmă totuși, că vĕduva împĕrătésă *Cu-Hsi* a fugit din Peking dimpreună cu împĕratul *Kvang-Su*. Apĕrarea lor a fost încredințată prințului Tuan. Impĕrătésa a luat cu sine tóte prețiósele din palat și suma de *50 milióne tuel*. Ea este urmărită de cavaleria japonesă.

Convocare.

Adunarea generală anuală a despărțĕmêntului XXVI al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român“, se va ține la 26 August n. c. la 3 óre p. m. în școla gr. cat. din Reghinul-săsesc, la care cu tot respectul sunt invitați a participa toți membrii Asociațiunei și toți doritorii de înaintarea și prosperarea poporului. —

Programul obiectelor deliberânde în acéstă adunare generală, se va pune la vederea publică în ḍiua prefiptă.

Reghinul-săsesc, 10 August 1900.

Petru Uilăcanu, director. *Iosif Popescu*, secretar.

Producțiuni și petreceri.

Inteligența română din Șintereag și jur și junimea academică, vĕ invită la petrecerea de vară, ce se va arangia Dumineca la 2 Sept. n. în sala școlei gr. cat. din Șintereag. Inceputul la 7 óre séra. Intrarea de persónă 1 cor. 60 b., în familiă 1 cor. 20 bani. Venitul e destinat în favorul bisericei gr. cat. locale. Familiile sunt avisate la provisiunea proprie. Pentru cuartire și beuturi bune se va îngriji comitetul. Stațiunea căii ferate în loc.

Pentru comitetul arangiator: Gr. Rus preot, președinte; S. Popan preot, v.-președinte; I. Rus preot, cassar; Grig. Mureșian preot, secretar I; I. Belciug preot, secretar II; Bart. Sigartău, controlor. Urméză încă 18 membrii în comitet.

ULTIME SCIRI.

Taku, 22 August. Din sorginte japonesă se anunță, că în 17 l. c. au încetat luptele în Peking. *Japonesii au pătruns în palatul împĕrătesc.* Principii și dignitarii chinesi s'au retras în Sinan, spre ost de Peking. Pe palatul imperial flutură acum stindardele trupelor aliate.

Londra, 22 August. Din Hongkong i-se anunță lui „Times“, că 4000 de soldați chinesi merg spre Peking. Pe tótă întinderea drumurilor se găsesc placate ațîțătóre. Soldați și indigeni jefuesc și pustiesc misiunile.

Pretoria, 22 August. Generalul *Paget* s'a încurcat eri în luptă cu ariergarda lui *Dewett și Delarey*.

DIVERSE.

Sudórea — otrăvitóre. Fisiologistul frances Arloing a făcut o seriă de minunate esperiențe cu privire la efectul otrăvitor al sudórei. Animalele sunt mai ales fórte simțitóre, și dintre tóte mai cu sémă cânele e cel care simte mai mult efectul, deóre-ce el asudă cel mai puțin. Décă se injectézá unui câne 10 séu 12 cm. cubici de sudóre pentru fiă care klg. din greutatea corpului, efectele otrăvitóre ale sudorii nu întârḍie de a se arăta. El pierde din vioiciune, ochii încep a-i lăcrima, temperatura corpului scade, respirațiunea i-se îngreunézá și după puțin timp animalul móre Efectul otrăvitor al sudorii la om variézá după împrejurări, după cum transpirațiunea se face în timp de odihnă, séu de muncă. După o mare sforțare a muschilor sudórea e mai bogată în materii otrăvitóre Sudórea scósă în mod artificial, după o baiă caldă, după dușuri calde etc., are cele mai mici efecte otrăvitóre.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

Scrieri istorice.

Memorii din 1849—49 de *Vas. Moldovan*, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Preţul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Povestea unei corône de oţel“, *G. Coşbuc*. In istoria acésta ni-se arată oglinda viuă a faptelor mărețe, prin carĭ a trecut România până a ajuns la independenţă. Scenele ce se descriu din răsboiul pentru neatârnare, sunt la culme mişcătóre şi însufleţitóre. Cartea e provĕdută cu numĕróse portrete şi ilustraţiunĭ. Preţ. 75 cr. (cu posta 80 cr.)

„Rĕsboiul pentru neatĕrnae, de *George Coşbuc*“, o carte nu numai cât se póte de interesantă, bine scrisă şi atrăgĕtóre, dér tot-odată şi cea mai eftină între cărţile românescĭ, apărute până acum. Un esemplar în format mare 8⁰ de *283 pagine* numai 50 cr. (porto 55 cr.).

Istoria lumii, „tălmăcită de preotul *Constantin Morariu* din cartea nemţéscă a D-rului Th. B. Weltar. Partea I şi II, fiăcarei parte câte cu 50 cr. (cu porto 55 cr.

Zarandul şi munţii apusenĭ ai Transilvaniei, descriere de *Silvestru Moldovan*. Cu 9 ilustraţiunĭ şi o schiţă. E o carte tot atât de preţiósă şi rară în felul sĕu, ca şi cea dintâiŭ. Recomandăm şi acéstă carte pentru bibliotecile poporale, cum şi pentru toţĭ Românii, carĭ vor sĕ-şĭ cunóscă ţera şi némul lor. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr).

„Ţéra nóstră“. Descrierea părţilor Ardealului dela Mureş spre miadă-di şi valea Murĕşului, de *Silvestru Moldovan*, — e o scriere unică în felul sĕu, atât de călduros apreţiată de întrégа diaristică română. Cu deosebire din bibliotecile poporale ea n'ar trebui se lipséscă. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr).

„Pintea Vitézul“, tradiţiunĭ, legende şi schiţe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul*. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind fórte interesante tradiţiunĭ şi istorisirĭ din tóte părţile, pe unde a umblat Pintea. Preţul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Românul în sat şi la óste“ Acesta este ritlul unei nouĕ cărticele, ce d-l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul şi meritatul nostru scriitor poporal, a dat literaturei române. Preţul 10 cr., cu posta 13 cr.

„David Almăşianu“, schiţe biografice de *Ioan Popea*. Broşura acésta, presentă şi multe momente de însemnătate istorică. Preţul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino şi Lissa“, interesanta şi eminenta conferenţă, ce a ţinut'o d-nul colonel c. şi r. *Francisc Rieger* anul trecut în reuniunile militare dela Braşov şi Sibiiu. Broşura conţine şi două portrete bine reuşite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conţine şi o hartă a Lissei, cum şi ilustraţiunea mormêntului eroului nostru. Preţul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

„Reflexiunĭ fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthı Laszlo întitulat „Azs olah nyelv és nemzet megalakulása“, ăcrisă de Arghirobarb. Preţul 40 banĭ.

Cărţĭ cu preţurĭ reduse.

Atragem atenţiunea cetitorilor asupra cărţilor de mai jos, carĭ se vênd cu preţurĭ reduse, ba chiar *numai pe jumĕtate, de cum s'au vêndut până acum.*

1) *Lascar Viorescu*, ***O icónă a Moldovei din 1851*** de *Wilhelm de Kotzebue*. E cunoscută acéstă scriere ca o lucrare istorică de mare valóre în literatura nóstră, Conţine 268 pag. cu tipar curat şi hârtie de lux. Preţul în loc de 4 c r., cum s'a vêndut până acum, este adĭ numai *2 cor* (+ 30 banĭ porto.)

2) ***Poesii*** de *Veronica Micle*, regretata nóstră poetă. Conţine 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu *1 cor. 50 b.* (+ 10 b. porto).

3) ***Poesii complecte*** de Carol *Scrob*. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaţilor noştri şi poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Preţul s'a redus dela 4 la *2 cor.* (+ 20 b. porto).

4) ***Instrucţiunea gimnasticei*** în şcólele de băeţĭ şi de fete. Cu 57 figurĭ în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr şi la şcóla normală de institutorĭ din Bucurescĭ. Preţ. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învĕţătorĭ.

5) ***Originea monedelor*** (a banilor) de *M. C. Suţu*, o interesantă conferenţă ţinută la Ateneul Român din Bucurescĭ. In loc de 1 leu se vinde cu 50 banĭ.

6) ***Poesii*** de *F. M. Stoenescu*. Este o carte mare de 252 pag. cu esterior plăcut şi bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română şi versurile sale frumóse nu au lipsă de laudă, căcĭ se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) ***„Vrei sĕ te iubéscă bărbatul?*** Broşura cu acest titlu conţine poveţe practice serióse şi fórte potrivite pentru familiile bune. Preţul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 August 1900.

Renta ung. de aur $4^0/_0$	115.15
Renta de coróne ung. $4^0/_0$	90.5g
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2{}^0/_0$.	120.40
Impr. căil. fer. ung. înargint. $4^1/_2{}^0/_0$	99.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	126.20
Bonurĭ rurale ungare $4^0/_0$	90.60
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	93.—
Impr. ung. cu premii	158.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	139.25
Renta de argint austr.	97.60
Renta de hârtie austr.	97.05
Renta de aur austr.	116.80
Losurĭ din 1860.	133.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	17.04
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	681.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	660.50
Napoleondorĭ	19.30
Mărcĭ imperiale	118.30—
London vista.	242.15
Paris vista	96.22$^1/_2$
Rente de coróne austr. $4^0/_0$ . . .	97.75
Note italiene	90.50

Cursul pieţeĭ Braşov.

Din 23 August 1900.

Bancnota rom.	Cump. 19.04	Vênd.	19.08
Argint romån.	Cump. 18.70	Vênd.	18.80
Napoleond'orĭ.	Cump. 19.26	Vênd.	19.30
Galbenĭ	Cump. 11.24	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump. 127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump. 59.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump. 10.78	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina $5^0/_0$	100.—	Vênd.	101.—

A V I S.

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reinoi orĭ şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei lunĭ.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se aboneză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă. **Administraţ. „Gaz. Trans.“**